

LAGUTSKOTTETS UTLÅTANDE 15/2001 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till rådets beslut om utvidgning av Europols mandat till att omfatta de allvarliga former av internationell brottslighet som finns förtecknade i bilagan till Europolkonventionen

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagens talman sände den 14 september 2001 statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till rådets beslut om utvidgning av Europols mandat till att omfatta de allvarliga former av internationell brottslighet som finns förtecknade i bilagan till Europolkonventionen (U 59/2001 rd) till stora utskottet för behandling och be-

stämda samtidigt att lagutskottet skall lämna utlåtande i saken till stora utskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- polisöverinspektör Kaarle J. Lehmus, inrikesministeriet.

STATSRÅDETS SKRIVELSE

Förslaget till rådets beslut

I förslaget till rådets beslut föreslås att den europeiska polisbyrån Europols mandat utvidgas till att omfatta de allvarliga former av internationell brottslighet som finns förtecknade i bilagan till Europolkonventionen. I bilagan ingår

- brott mot liv, hälsa och frihet; mord och grov misshandel;
- brott mot enskild och offentlig egendom och bedrägeri och
- olaga handel och angrepp på miljön.

Enligt förslaget skall rådet på förslag av Europols styrelse fastställa vilka former av brott som skall prioriteras inom det praktiska arbetet och ålägga Europols direktör att informera styrelsen.

Vidare framgår det av statsrådets skrivelse att syftet är att Europols mandat senare utvidgas till

att omfatta alla allvarliga former av internationell, organiserad brottslighet. Denna utvidgning av mandatet förutsätter att Europolkonventionen ändras. Samtidigt berättigas Europol eventuellt att anmoda medlemsländer att påbörja utredningar och Europols tjänsteinnehavare möjlighet att delta i en stödfunktion i gemensamma utredningsgrupper.

Statsrådets ståndpunkt

Regeringen understöder en sådan ändring av Europolkonventionen i första skedet att Europols behörighet utvidgas genom rådets beslut till att omfatta alla brott som nämns i bilagan till Europolkonventionen. Regeringen konstaterar att tillämpningsområdet för Europolkonventionen utvidgas på ett betydande sätt och att Europols

beredskap att svara på medlemsländernas förväntningar om stöd vid brottsutredningar blir bättre i och med ändringen.

Regeringen meddelar att den preliminärt understöder en utvidgning av Europols behörighet i det andra skedet till att omfatta alla allvarliga former av internationell, organiserad brottslighet som berör två eller flera EU-länder. I och med ändringen utvidgas Europols behörighet ytterligare. Vidare effektiviseras Europols verksamhet i det avseendet att byrån inte längre är bunden vid vissa särskilda former av brottslighet utan behörigheten blir allmän.

Regeringen understöder även Europols rätt att i särskilda fall anmoda ett medlemsland att påbörja en brottsutredning. I Europols verksamhet och i synnerhet i analysenhetens arbete kan det komma fram omständigheter som myndigheterna i ett enskilt medlemsland inte känner till och som kräver brottsutredning. Regeringen understöder likaså de gemensamma utredningsgrupperna och rätten för Europols tjänsteinnehavare att i särskilda fall delta i grupperna i en stödfunktion.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Utskottet har i behandlingen av ärendet enbart koncentrerat sig på utvidgningen av Europols mandat till att omfatta de brott som nämns i bilagan till Europolkonventionen. Utskottet anser det vara ändamålsenligt att behandla utvidgningen av mandatet när frågan blir aktuell.

Utskottet understöder förslaget att Europols mandat utvidgas till att omfatta de brott som nämns i bilagan till konventionen. Det är enligt utskottet motiverat att mandatet utvidgas i syfte att effektivisera samarbetet mellan unionens medlemsstater för att bekämpa och utreda allvarlig brottslighet som sträcker sig över statsgränserna.

Till slut vill utskottet påpeka att behandlingstiden har varit knapp. Statsrådets skrivelse sändes till riksdagen 13 september 2001 trots att justitie- och inrikesrådet behandlar förslaget redan 27 september 2001. Förslaget lämnades 11 juni 2001 och det hade således varit möjligt att sända brevet till riksdagen tidigare.

Utlåtande

Lagutskottet meddelar värdsamt som sitt utlåtande

att utskottet omfattar regeringens ståndpunkt i saken.

Helsingfors den 20 september 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Henrik Lax /sv
vordf. Matti Vähänäkki /sd
medl. Sulo Aittoniemi /alk
Leena-Kaisa Harkimo /saml
Erkki Kanerva /sd
Toimi Kankaanniemi /kd
Annika Lapintie /vänst

Kirsi Ojansuu /gröna
Veijo Puhjo /vänst
Tero Rönni /sd
Timo Seppälä /saml
Marja Tiura /saml
Lasse Virén /saml
ers. Seppo Lahtela /cent.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var
utskottsrådet Timo Tuovinen.